

La pintura amable dels Moscardó

Ramon i Josep Moscardó (Barcelona, 1953) són bessons idèntics i pintors. Han compartit estudis, a Barcelona i Cadaqués, i tenen també des de sempre la mateixa galeria, la sala Parés, on exposen ara algunes de les seves obres recents. Els qui els coneixen saben distingir els quadres de l'un i de l'altre, encara que tots dos comparteixen el mateix estil realista i amable, de façanes i terrasses, pintures en les quals sembla que res de dolent no pugui passar. En la imatge, *Garraf*, de Josep Moscardó.

O-c-t-o-g-u-a-n-y-a-d-o-r-s

El campionat Scripps, que se celebra des de fa 94 anys als Estats Units per trobar el nen que letreja millor, va arribar a una conclusió històrica aquest any quan els jutges van decidir decretar guanyadors els vuit finalistes perquè van dir que se'ls acabaven les paraules d'ortografia enrevessada, tipus "*bougainvillea*". De tots vuit *octoguanys*, set són d'origen indi o pakistanès, la qual cosa no és d'estranyar, tenint en compte que dominen la competició des de fa dècades. De fet, el president del Concurs de Lletreig del Sud d'Àsia no va estar gens satisfet amb la solució i va demandar que es busquin paraules més difícils.

La caiguda de Lady Madeline

Igual que Jean Rhys va tornar a explicar *Jane Eyre* però des de la perspectiva de Bertha, el personatge de "la boja de l'àtic" a *L'ampla mar dels Sargassos*, el dramaturg Pablo Ley fa una cosa semblant en el seu muntatge de *L'esfondrament de la casa Usher*, que es representa avui a l'escenari Joan Brossa. Dona veu a Lady Madeline, el caràcter femení que a l'obra d'Edgar Allan Poe és un personatge fugaç i callat. La interpreta Núria Bonet, i la direcció d'actors és de Tony Casla.

batecs

Terenci Moix i el 'gay power'

El 1972, Terenci Moix és a Nova York acompanyant Núria Espert en la gira que l'actriu i el seu grup –al qual pertany el company de Terenci, Enric Majó– estan realitzant pel país. El ja molt conegut jove escriptor català troba un matí d'octubre la Cinquena Avinguda tallada a l'altura del Rockefeller Center. Es tracta d'una manifestació del col·lectiu homosexual, que avança cap a la catedral de Saint Patrick per denunciar "la marginació poderosíssima que la moral jueva i cristiana ha sabut fomentar fins a extrems al·lucinants". Terenci es mou entre els manifestants, nois i noies d'aire entre hippy i revolucionari, que comenten amb ell les seves idees. En el recompte de l'episodi, l'escriptor consigna que el Front d'Alliberament Homosexual americà havia sorgit el 1969, fa ara cinquanta anys, després d'una batuda policial en un bar de Greenwich Village; aviat cobra auge i també comença a dividir-se en subgrups sovint enfrontats: uns, per exemple, estan a favor del matrimoni, d'altres el consideren una trampa de l'enemic. En qualsevol cas, per sobre de les contradiccions ideològiques del *gay power*, els seus interlocutors "sempre insistien en la necessitat de guanyar, d'una vegada, el dret d'ésser considerats persones". Així estaven les coses fa mig segle.

L'episodi es troba recollit a *Terenci als USA*, que va publicar Moix a Editorial Proa el 1974 i recupera ara L'Avenç amb pròleg de Borja Bagunyà. És un dels llibres

Brillant i expansiu, va ser el primer escriptor espanyol important que va proclamar la seva homosexualitat

de viatges de l'autor, juntament amb el d'Egipte que va reelaborar una vegada i una altra, les seves cròniques italianes i el "romàntic" de Grècia, Tunísia i Mèxic. A *Terenci als USA* la lluita gai per la despenalització i l'assimilació, combinada amb la d'altres moviments d'avantguarda, els Black Panthers o el Women's Lib, reapareix en capítols com el dedicat a San Francisco.

Amb la seva immensa simpatia, la seva passió i el seu caràcter expansiu, Terenci Moix va ser probablement el primer escriptor espanyol a proclamar sense complexos, i als quatre vents, la seva homosexualitat. Ho va fer abans de la revolta de The Stonewall Inn, en llibres pioners com *La torre dels vicis capitals* i *El dia que va morir Marilyn*, el protagonista del qual, en Jordi, encarna tota la problemàtica d'un noi gai barceloní sota el franquisme.

Des del màxim individualisme i sense voler representar més que a si mateix, Terenci Moix va actuar a la pràctica com a portaveu privilegiat del col·lectiu en els combats anys setanta, i fins a la seva mort l'abril del 2003, en llibres, articles i programes de ràdio i televisió, va combatre i va polemitzar per la llibertat de costums, la dignitat LGTB i el respecte. Va herència molt a reivindicar ara que la intolerància torna a enenyar les seves funestes potes entre nosaltres.

SERGIO VILA-SANJUÁN

